

→ PRINCIPY UDRŽITELNÉHO NATÁČENÍ V ČESKÉ REPUBLICCE

PRINCIPY UDRŽITELNÉHO NATÁČENÍ

Níže uvedené **Principy udržitelného natáčení v ČR** představují soubor základních doporučení v rámci výroby audiovizuálního díla, které mají podpořit snižování negativního dopadu audiovizuálního průmyslu na životní prostředí. K dodržování Principů se mohou čeští audiovizuální tvůrci a tvůrkyně dobrovolně přihlásit a plnit je v rámci svých projektů na základní či rozšířené úrovni.

Tyto Principy vznikly spoluprací níže uvedených zástupců a zástupkyň českého audiovizuálního průmyslu, kteří si nejen uvědomují důležitost a rozsah dopadu audiovizuálního průmyslu na životní prostředí, ale zároveň se aktivně snaží reagovat na světové dění, vývoj a standardy tak, aby česká audiovize nezaostávala.

Tato iniciativa, ze které Principy vycházejí, tedy zapadá nejen do celosvětového trendu snižování negativního dopadu audiovize na životní prostředí, ale snaží se i o zvyšování standardů natáčení v České republice a také konkurenceschopnosti českého audiovizuálního průmyslu v celosvětovém měřítku.

Principy udržitelného natáčení v ČR byly sestaveny expertní skupinou a mají představovat zdravý výchozí bod. Uvedené principy budou pravidelně vyhodnocovány nezávislou třetí stranou s odborností na klima a životní prostředí a upravovány tak, aby efektivně dlouhodobě snižovaly klimatickou a environmentální stopu. Zároveň budou průběžně adaptovány dle nejnovějších globálních trendů. Pro udržitelné natáčení jde o nastavení standardů, které jsou v současné době v České republice splnitelné. Zároveň si všechny zúčastněné strany uvědomují, že aplikace těchto principů se projeví i v rozpočtu výroby audiovizuálního díla.

PROČ SE ŘÍDIT PRINCIPY?

Podporují udržitelný přístup v audiovizuálním průmyslu.

Obsahují osvědčené celosvětové minimální standardy, které zároveň začínají být pro natáčení v ČR požadovány zahraničními produkcemi působícími v ČR a některými českými vysílately/zadavateli.

Pomohou produkcím snižovat negativní dopad na životní prostředí včetně snižování emisí skleníkových plynů a efektivnější využívání zdrojů.

Jsou snadno aplikovatelné, vycházejí z praktických zkušeností českých i zahraničních filmových a televizních produkcí.

JAK PRINCIPY FUNGUJÍ?

Dodržování Principů je vždy dobrovolné. Součástí dobré praxe výroby audiovizuálního díla podle Principů je i to, že jejich splnění producent či producentka doloží Závěrečnou zprávou obsahující též čestné prohlášení o správnosti uvedených údajů.

Principy v sobě zahrnují "Základní" a "Doporučující" body. Pro splnění je nutné dodržet třináct Základních bodů Principů, které jsou vnímané jako klíčové pro snižování negativního dopadu natáčení audiovizuálních děl na životní prostředí a zároveň jsou realizovatelné v českém prostředí.

Pokud výrobce splní všechny Základní body Principů při výrobě audiovizuálního díla, může v závěrečných titulcích daného audiovizuálního díla uvést formulaci „Vyrobeno v souladu s Principy udržitelného natáčení v ČR“.

Pokud některý z třinácti Základních bodů Principů není možné splnit z důvodu nedostupnosti služby či technologie a tento fakt je uveden a dostatečně odůvodněn v Závěrečné zprávě, je takový Základní bod také považován za splněný.

Vzor Závěrečné zprávy je přílohou k těmto Principům. Závěrečnou zprávu však lze sestavit i v jiné obdobné (např. rozšířené) verzi dle požadavků a potřeb daného projektu.

1. ZNALOST UDRŽITELNOSTI

ZÁKLADNÍ BOD 1

1.1. Vyškolení producentického týmu

Minimálně producent či producentka nebo vedoucí produkce projektu absolvuje **online školení** některé z evropsky uznávaných platforem jako je Albert (v anglickém jazyce) v délce minimálně jedné hodiny. Alternativou v českém jazyce je pak shlédnutí přednášky "Greenfilming v praxi – úvodní seminář" na stránkách Greenfilming.cz v délce jedné hodiny. Kromě video/online školení producent či producentka nebo vedoucí produkce nastuduje Manuál zeleného natáčení, který je dostupný na stránkách Greenfilming.cz. Producent či producentka nebo jím ustanovený zástupce či zástupkyně by měli být schopni po tomto školení předat veškeré informace všem složkám štábu tak, aby na udržitelných krocích mohly složky průběžně pracovat od příprav až do postprodukce, schraňovat dílčí informace a na konci je předávat k **vytvoření závěrečného reportu udržitelnosti**.

Doporučující bod

1.2. Konzultant udržitelnosti

Vždy doporučujeme na projekt najmout **konzultanta či konzultantku udržitelnosti**, kteří jsou pro tuto funkci vyškoleni, mají praktické zkušenosti z natáčení a umí komunikovat jednotlivé udržitelné kroky se všemi složkami štábu tak, aby byly co nejefektivnější.

2. ENERGIE

ZÁKLADNÍ BOD 2

2.1. Připojení do sítě namísto agregátů

Produkce prověří **připojení do sítě** namísto využití agregátu a využije toto připojení vždy tam, kde je to možné. Při natáčení v Praze platí tento standard i v případě jednodenního natáčení na jedné lokaci, pokud je připojení kapacitně dostatečné a ve vzdálenosti menší než 100 m od lokace. Při natáčení mimo Prahu je připojení do sítě třeba využít pro každé natáčení delší než 3 dny na jedné lokaci při vzdálenosti do 100 m od přípojného bodu k lokaci, pokud je v daném místě dostupné.

<i>Doporučující bod</i>	2.2. Obnovitelná energie	Vždy doporučujeme prozkoumat možnosti obnovitelné energie přímo v místě natáčení a zároveň poptávat energii z obnovitelných zdrojů od distributora energie v místě odběru. Obnovitelná energie by měla být preferována i v kanclářích a dalších prostorách během příprav natáčení a také během postprodukce u dodavatelů (postprodukčních studií) .
ZÁKLADNÍ BOD 3	2.3. LED osvětlení	Produkce vždy upřednostní technologie s nízkou spotřebou energie , jako jsou například LED osvětlení a obdobná osvětlení, pokud to nekoliduje s kreativním záměrem a osvětlení je technologicky dostupné.
ZÁKLADNÍ BOD 4	2.4. Baterie	Všude, kde je to technologicky možné, použije produkce dobíjecí baterie namísto jednorázových baterií.

3. DOPRAVA A UBYTOVÁNÍ

ZÁKLADNÍ BOD 5	3.1. Pronájem vozů s emisní třídou EURO 6	Veškerá vozidla, která si produkce pronajímá například dopravy, kterou využívají dodavatelé v rámci poskytování jejich jiných služeb (stavba, světla, rekvizity, apod).
<i>Doporučující bod</i>	3.2. Vozidla EURO 6 od dodavatelů	Produkce by měla co nejvíce poptávat vozidla s emisní třídou minimálně EURO 6 i od všech svých dodavatelů.
ZÁKLADNÍ BOD 6	3.3. Redukce letů	Produkce se vyvaruje veškeré vnitrostátní i mezinárodní letecké dopravě, pokud lze daný úsek absolvovat vlakem cestou trvající maximálně 5 hodin. Při výběru dopravy by mělo být vždy upřednostňováno následující pořadí: veřejná doprava elektrická doprava/vlak – autobus – auto – letadlo. Výjimkou jsou cesty na poslední chvíli z důvodu vyšší moci či nepředvídatelných událostí.
ZÁKLADNÍ BOD 7	3.4 Ubytování	Produkce vždy nejprve ověří možnost využití certifikovaných ubytovacích zařízení se zelenou energií v místě natáčení a jeho blízkém okolí. Pokud takové ubytování není k dispozici, podle možností upřednostní ubytování s jasně definovanou udržitelnou strategií.

4. MATERIÁLY A ODPADY

ZÁKLADNÍ BOD 8

4.1. Nakládání s odpady

V každém místě produkce je během příprav, natáčení i postprodukce zavedeno **třídění odpadu**. Odpad **se třídí** dle daného pracoviště minimálně na: papír, plast, směs, kov a sklo (doporučený manuál rozmístění odpadkových košů v místě natáčení je dostupný na www.greenfilming.cz). Produkce bude **požadovat po dodavatelích potvrzení** o tom, že vytríděný odpad z natáčení byl finálně dovezen **do odpovídající sběrný odpadu dle druhu recyklace**.

Veškeré elektrozařízení, baterie a akumulátory z natáčení **budou likvidovány ekologicky** na místech k tomu určených.

V místě natáčení a zejména u cateringu by měla produkce vždy poplatit či zařídit i **sběr gastro odpadu a následný odvoz do bioplynových stanic**.

U cateringu bude zajištěna **ekologická likvidace oleje a likvidace odpadní vody z kuchyně**, stejně tak i likvidace odpadní vody z praček a myček, včetně odpadní vody z kostýmních autobusů užívaných v místě natáčení.

Subdodavatelé, zejm. speciálních efektů (SFX) a staveb, zajistí **adekvátní nakládání s nebezpečnými odpady** (barvy, ředidla, střelivo, výbušniny, další nebezpečné látky).

ZÁKLADNÍ BOD 9

4.2. Nádobí v cateringu

Produkce bude vždy trvat na omyvatelném nádobí (např. keramické talíře) pro hlavní štáb v místech na snídani a oběd (v případě, kde je řádná přestávka na oběd). V místě natáčení zajistí produkce pitnou vodu z místního vodovodu nebo prostřednictvím vodních fontán a dávkovačů tak, aby štáb mohl používat vlastní plnitelné lahve na vodu. V případě nutnosti používat jednorázové nádoby (například při průběžných obědech či pro větší množství komparsu), nebude použito jednorázové plastové nádoby.

Doporučující bod

4.3. Kompostovatelné nádobí

Pokud je produkce schopna zajistit následné zpracování **kompostovatelného nádobí** tak, že bude skutečně zkompostováno, měla by vždy upřednostnit kompostovatelné nádoby před jinými variantami jednorázového nádobí.

ZÁKLADNÍ BOD 10

4.4. Redukce spotřeby masa a podpora Fair trade

Každý den bude k dispozici **vegetariánská varianta** cateringu. Na projektech, kde je catering hrazen ze strany produkce, bude minimálně jednou týdně (anebo 20 % natáčecích dnů) zaveden **bezmasý den**. Produkce nabízí **jen Fair trade** kávu a čaj.

V případě kapslových kávovarů jsou používány **recyklovatelné/kompostovatelné kapsle**.

<i>Doporučující bod</i>	4.5. Lokální a sezónní potraviny	Vždy je doporučeno pracovat co nejvíce s lokálními a sezónními potravinami a zjistit, které potraviny jsou k dispozici v okolí dané lokality. Catering by měl před natáčením prozkoumat místní zdroje a připravit recepty, které budou s těmito potravinami pracovat tak, aby se maximálně snížily potraviny z dovozu a spotřeba zejména červeného masa.
ZÁKLADNÍ BOD 11	4.6. Papír a digitalizace	Veškeré produkční dokumenty jsou šířeny v první řadě digitálně a tištěny jen v nejnnutnějších případech a pouze tak, aby tisk zabíral co nejméně stran (úzké okraje, tenký font, oboustranný tisk). Objednávky, faktury a dokumenty, u kterých stačí digitální podpis, se netisknou. Potištěné papíry neobsahující citlivá data se sbírají k využití k tisku z druhé strany, lepení účtenek atd.
<i>Doporučující bod</i>	4.7. Recyklovaný papír	Veškeré papírové výrobky (kancelářský papír, obálky, utěrky, toaletní papír) by měly obsahovat ideálně alespoň 90 % recyklátu.
<i>Doporučující bod</i>	4.8. Ekologické čisticí prostředky	Čisticí prostředky v produkční kanceláři i v jednotlivých departmentech by měly mít ekologický certifikát svědčící o přírodním složení a snadné odbouratelnosti ve vodě.
<i>Doporučující bod</i>	4.9. Masky	V make-up departmentu by měly být vždy upřednostňovány opakovaně použitelné produkty před jednorázovými, a produkty v recyklovatelných, kompostovatelných nebo znovuplnitelných obalech . Pokud tomu nebrání technologie, vždy se preferují ekologicky certifikované, přírodní nebo lokální produkty . Kosmetika testovaná na zvířatech by měla být zcela eliminována, stejně tak veškeré aerosoly .
ZÁKLADNÍ BOD 12	4.10. Podrobný plán likvidace	Během preprodukce se pro všechna pracoviště připraví podrobný plán likvidace setů, kostýmů a veškerých materiálů , které po natáčení zbydou. Důraz je kladen na co největší další využití veškerých materiálů, jejich uschování či darování k dalšímu využití (i mimo filmové odvětví) tak, aby jen minimální množství materiálu po konci natáčení skončilo na skládce .

ZÁKLADNÍ BOD 13

5.1. Závěrečná zpráva

Na konci natáčení producent či producentka, jimi určený pracovník či pracovnice nebo konzultant či konzultantka udržitelnosti sestaví závěrečnou zprávu, která shrne veškeré **splnění bodů formou čestného prohlášení** či nesplnění s odůvodněním, **proč dané body nemohly být splněny**.

Vzor závěrečné zprávy je k dispozici zde a obsahuje:

- [tabulku](#) mapující splněné body
- [psanou závěrečnou zprávu](#) obsahující vysvětlení o splnění/nesplnění jednotlivých bodů

Doporučující bod

5.2. Detailní report udržitelnosti

Doporučujeme po skončení projektu vydat podrobný **report udržitelnosti** mapující detailně jednotlivé kroky včetně vyčíslené úspory uhlíkové stopy, dosažených úspěchů i nezdarů, a obsahuje také podrobnou fotodokumentaci. Tento report by měl být následně rozeslán všem, kteří se na projektu podíleli.

Tyto Principy vznikly ve spolupráci se členy České platformy pro udržitelnou audiovizí a dalších institucí:

ASOCIACE PRODUCENTŮ V AUDIOVIZI, Z.S.

ASOCIACE REŽISÉRŮ, SCENÁRISTŮ A DRAMATURGŮ - ARAS, Z.S.

ČESKÁ TELEVIZE

FILMOVÁ A TELEVIZNÍ FAKULTA AKADEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ

FTV PRIMA, SPOL. S R.O.

TV NOVA S.R.O.

ASOCIACE KOMUNIKAČNÍCH AGENTUR ČESKÉ REPUBLIKY, SPOLEK

BEGINNER'S MIND S.R.O.

BGREEN S.R.O.

KANCELÁŘ KREATIVNÍ EVROPA MEDIA

OSTRAVSKÁ UNIVERZITA KATEDRA SOCIOLOGIE

PLANET A COLLECTIVE

STÁTNÍ FOND KINEMATOGRAFIE

UNIVERZITA TOMÁŠE BATI VE ZLÍNĚ FAKULTA MULTIMEDIÁLNÍCH KOMUNIKACÍ

